



Prof. Stanisław Latoś (1934-2016)

5 grudnia 2016 r. po długiej chorobie zmarł w wieku 82 lat prof. Stanisław Latoś, specjalista w zakresie geodezji inżynierskiej, przez wiele lat związany z Wydziałem Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie.

Stanisław Latoś urodził się 13 maja 1934 roku w Grabownicy Starzeńskiej (obecnie powiat brzozowski, województwo podkarpackie). Studia wyższe na Wydziale Geodezji Górniczej AGH w Krakowie ukończył w roku 1957, tam też obronił pracę doktorską (1964), a następnie uzyskał stopień doktora habilitowanego (1985). Tytuł profesora nauk technicznych otrzymał w roku 1997. Prowadził zajęcia dydaktyczne na Akademii Górniczo-Hutniczej, Akademii Rolniczej we Wrocławiu, Akademii Rolniczej w Krakowie, w Wyższej Szkole Inżynieryjno-Ekonomicznej w Ropczycach (obecnie w Rzeszowie) i w Studium Wojskowym AGH.

Przedmiot naukowych zainteresowań i analiz Profesora obejmował m.in. wyznaczanie przemieszczeń i deformacji górotworu, przemieszczeń powierzchni terenu oraz położonych na nim obiektów inżynierskich, konstrukcję specjalistycznych przyrządów i aparatury do pomiaru oraz opracowań geodezyjno-kartograficznych, a także badania dokładności i przydatności nowoczesnych przyrządów pomiarowych.

Kierował wieloma pracami naukowymi i doświadczałnymi dla potrzeb przemysłu i różnych instytucji naukowych. Był konsultantem naukowym w kilku przedsiębiorstwach i instytucjach geodezyjnych. Wyniki swych prac przedstawił w ponad stu artykułach i rozprawach opublikowanych w wydawnictwach krajowych i zagranicznych (m.in. na łamach *GEODETY*: „Czy warto mierzyć tak wysoko”, 11/2001; „Wysokie widoczne z daleka”, 3/2004). Były one również prezentowane na ponad 40 konferencjach krajowych i międzynarodowych. W ramach realizacji badań powstało kilka przyrządów pomiarowych oraz technologii pomiarów i opracowania ich wyników. Na niektóre z nich uzyskał patenty lub świadectwa projektów wynalazczych.

Profesor Latoś jest autorem ponad 20 opracowań i ekspertyz dla resortu górnictwa i energetyki oraz budownictwa i geodezji. Do najważniejszych z nich należą prace prowadzone do celów: regulacji prawnej i technicznej przebiegu dolnego odcinka Odry, kontroli bezpiecznej eksploatacji KWK „Radzionków” i „Julian”, kopalń rud cynku i ołowiu „Nowy Dwór” i „Trzebionka”, KWB „Bełchatów” i Kopalni Soli w Wieliczce oraz dla poprawnego funkcjonowania zakładów ceramicznych w Zesławicach i Biegonicach, Huty Brzozowice i Elektrowni Stalowa Wola.

Równoległe wraz z kolegami zajmował się problemem obsługi geodezyjnej budowy nietypowych obiektów, takich jak: kolej linowa na Jaworzynie Krynicką czy specjalnego przeznaczenia hala produkcyjna w Tychach. Był konsultantem naukowym głównie w zakresie zakładania geodezyjnych osnów w kilkunastu przedsiębiorstwach i instytucjach geodezyjnych oraz prawie we wszystkich starostwach województwa małopolskiego.

W okresie od stycznia do sierpnia 1974 roku Stanisław Latoś (wówczas doktor) przebywał na kontrakcie w Libii w mieście Al-Chums (Al-Khums) położonym około 120 km na wschód od Trypolisu. Zadaniem geodetów z firmy geologicznej z Krakowa było przygotowanie najpierw osnowy geodezyjnej, a później map pod przyszłą cementownię. Pomiary osnowy wykonywano metodą triangulacji, a bazy potrzebne do nadania jej skali mierzono drutami inwarowymi.

Profesor zajmował się także optymalizacją technologii zakładania osnów geodezyjnych w aspekcie potrzeb krajowego systemu informacji o terenie (KSIT) ze szczególnym uwzględnieniem wymagań ewidencji gruntów i budynków. Chodziło głównie o zapewnienie możliwości

sprawnego wykonywania bezpośrednich pomiarów punktów granicznych działek ewidencyjnych z dokładnością dostosowaną do nowej sytuacji gospodarczej kraju powstałej na początku lat 90. XX w., w tym ogromnego wzrostu znaczenia prawa własności oraz wartości nieruchomości. Profesor rozumiał już wówczas, jak duże znaczenie dla funkcjonowania państwa ma prawidłowa modernizacja bazy geometrycznej ewidencji gruntów i budynków.

Za prace dydaktyczne i naukowe Profesor Stanisław Latoś otrzymał wiele wyróżnień, nagród i odznaczeń, w tym Złotą Odznakę za pracę społeczną dla m. Krakowa, Złotą Odznakę za zasługi w Geodezji i Kartografii, Złoty Krzyż Zasługi, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Medal Komisji Edukacji Narodowej. Za zasługi dla obronności kraju został awansowany do stopnia kapitana, a za zasługi dla górnictwa uzyskał tytuł górniczego dyrektora generalnego.

Wspominając Profesora Latośa, trudno się nie uśmiechnąć. Pamięć podsusza wiele humorystycznych sytuacji z jego udziałem oraz żartów i anegdot opowiadanych przez niego w niepowtarzalny sposób. Był prawdziwą duszą towarzystwa, brylującą na różnych spotkaniach, zebraniach katedry i praktykach studenckich. Dzięki niemu wydarzenia te zyskiwały niepowtarzalny i niezapomniany charakter, dodatkowo okraszony często śpiewaniem piosenek i ludowych przyśpiewek, co Profesor czynił z prawdziwym talentem i wdziękiem.

Profesor Stanisław Latoś został pochowany 12 grudnia 2016 r. na Cmentarzu parafialnym na Bielanych w Krakowie.

dr hab. inż. Edward Preweda
dr inż. Józef Maślanka

Katedra Geomatyki WGGiIS AGH